

OTSUS

13.11.2024 nr 5-5/2024-055

Koondumisele nr 35/2024 Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank, MG NL Holding B.V./ Green Genius International B.V. loa andmine

1. Koondumine

18.10.2024 esitas Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (edaspidi ka EBRD), MG NL Holding B.V. (Hollandi registrikood 58978976,) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid Rekonstruktsiooni- ja Arengupank, MG NL Holding B.V, UAB Modus Grupè (Leedu registrikood 302719143) ja Green Genius International B.V. (Hollandi registrikood 66202213,) 02.10.2024 liitumislepingu (*Subscription agreement*). Lepingu kohaselt omandab EBRD äriühingutelt MG NL Holding B.V, UAB Modus Grupe kokku [...] ettevõtja Green Genius International B.V. osakapitalist. Samaaegselt sõlmisid EBRD, MG NL Holding B.V, UAB Modus Grupè ja Green Genius International B.V. 02.10.2024 osanike lepingu (*Shareholders' Agreement*), mille kohaselt EBRD omandab vetoõigused ettevõtja Green Genius International B.V. strateegiliste otsuste üle, sealhulgas [...].

Tehingute tulemusena omandavad Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank ning MG NL Holding B.V. ühise valitseva mõju Green Genius International B.V üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p-s 3 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 22.10.2024 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teadaande väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 3 järgi on koondumise osaliseks füüsilised isikud või ettevõtjad, kes ühiselt omandavad valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle. KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega koondumise osalised on Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank, MG NL Holding B.V. ning Green Genius International B.V.

Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank on rahvusvaheline finantsorganisatsioon, mis asutati 1991. aastal eesmärgiga toetada Kesk- ja Ida-Euroopa riikide üleminekut turumajandusele pärast külma sõja lõppu. Äriühingu eesmärk on soodustada üleminekut avatud

turule orienteeritud majandusele ning edendada era- ja ettevõtlusalgatust Kesk- ja Ida-Euroopa riikides, kes on pühendunud ja rakendavad demokraatiat ning turumajandust. Eesti liitus pangaga 28.01.1992. EBRD liikmeteks on 73 riiki ning lisaks ka Euroopa Liit ja Euroopa Investeerimispank. Igat liiget esindatakse EBRD juhatajate nõukogus. EBRD rahastab peamiselt erasektori ettevõtteid ning investeeringute eesmärk on muuta selle piirkondade majandused konkurentsivõimeliseks, hästi juhituks, roheliseks, kaasavaks, vastupidavaks ja integreerituks. EBRD oluline fookus on olnud transpordi-, energia-, vee- ja kanalisatsioonitaristul.

Eesti osas keskendub EBRD peamiselt energiatõhususse ja taastuvenergiasse tehtavate investeeringute toetamisele, konkurentsivõime tõstmisele ning Eesti ettevõtjate piiriüleste investeeringute toetamisele, eelkõige EBRD tegevuspiirkonnas. EBRD viimane Eesti strateegia võeti vastu 15.09.2021. Koondumise teate esitamise seisuga on EBRD investeerinud alates 1997 aastast Eestis 33 projekti, kuid ei oma eeltoodud investeeringutega seondult vetoõigusi, mis annaks talle nende projektide üle valitseva mõju.

EBRD-l on Lätis registreeritud AS-is Citadele banka ligikaudu 25%-line vähemusosalus¹, AS Citadele banka põhikirjast ja osanike lepingust tulenevatest vähemusosanike õigustest omab EBRD AS-i Citadele banka üle valitsevat mõju. Citadele kontserni (kontserni emaettevõtjaks on AS Citadele banka) kuulub otseselt ja kaudselt 14 tütarettevõtjat, kes opereerivad finantsturu erinevates sektorites. Eestis registreeritud tütarettevõtjateks on AS Citadele banka Eesti filiaal ja OÜ Citadele Leasing & Factoring, mis pakuvad pangandus-, finants- ja kapitaliturgude haldamise teenuseid. Lisaks omab EBRD ka alla 10%-list vähemusosalust aktsiaseltsis Tallinna Sadam ja Enefit Green AS-s, kuid kuna tegemist on börsiühingutega, siis ei kaasne osalusega vetoõigusi.

MG NL Holding B.V. on Hollandis registreeritud äriühing, mille üle omab ainuvalitsevat mõju Leedu kodanik K. M (isikukood [.....]). MG NL Holding B.V. on finantsvaldusettevõtja ja Modus kontserni emaettevõtja. Modus kontserni kuuluvad UAB Modus Grupè ja tema seitse tütarettevõtjat². UAB Modus Grupè ja temaga valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate peamised tegevusvaldkonnad on: autode jaemüügi, mobiilsusteenuste, investeerimisfondide haldamise ning taastuvenergia valdkond. Käesoleva koondumise seisukohast on oluline äriühinguga UAB Modus Grupè valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate äritegevus. Äriühingul UAB Modus Grupè tekib käive Eestis alljärgnevatest valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate tegevustest:

- 1) MyBee Estonia OÜ, mis tegeleb pikaajalise autorenditeenusega. Pakutakse digitaalselt autotellimusteenust, mis võimaldab teenuse kasutajal saada auto pikaajaliselt enda kasutusse mobiilirakenduse kaudu. Teenuse kasutajale pakutakse lepinguperioodi kuuest kuust kuni viie aastani. Lepinguperioodi lõppedes on teenuse kasutajal võimalik auto tagastada, lepingut sama autoga pikendada või vahetada auto uue vastu.
- 2) CityBee Estonia OÜ, mis tegeleb autojagamisteenusega. Täpsemalt pakutakse digitaalselt autotellimusteenust, mis võimaldab teenuse kasutajal saada auto lühiajaliselt enda kasutusse mobiilirakenduse kaudu. Teenuse kasutajale pakutakse võimalust valida kahe erineva sõiduvaliku vahel: (i) "pay as you go" ehk maksa sõidetud vahemaa ja ajakulu eest ning (ii) ettemakstud paketid, mis annavad fikseeritud hinna valitud sõidutunni ja kilometraaži kohta.
- 3) Luxury Motors OÜ, mis tegeleb uute ja kasutatud autode müügiga ning varuosade ja autoremonditeenustega.

¹ <https://www.ebrd.com/news/2015/ebrd-welcomes-closing-of-citadele-bank-privatisation-agreement.html>.

² Koondumise teates on toodud ettevõtjate nimekiri.

- 4) MyBee Latvia SIA (Läti), mis tegeleb autorenditeenusega MyBee.
- 5) UAB MyBee Fleet (Leedu), mis tegeleb pikaajalise autorenditeenusega MyBee.
- 6) UAB CityBee Solutions, mis tegeleb autojagamisteenusega CityBee.

Green Genius International B.V on Hollandis registreeritud äriühing, mille 70,4% osadest kuulub koondumise eelselt Modus kontserni äriühingule MG NL Holding B.V. ja 29,6% osadest Modus kontserni äriühingule UAB Modus Grupè. Green Genius International B.V tegeleb taastuvenergiaga ning arendab, ehitab ja opereerib päikese-, biogaasi-, tuule-, vesinikuenergia ning ladustamisprojekte. Ettevõtja tegeleb ehitus- ja arendusprojektidega kaheksas riigis: Lätis, Leedus, Ukrainas, Poolas, Hollandis, Rumeenias, Itaalias ja Hispaanias. Green Genius International B.V Eestis ei tegutse.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelmise majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määrus nr 69 „Koondumise teate esitamise juhendi“ (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Green Genius International B.V Eestis äritegevust ei oma, seega ei teki koondumise tulemusena ka horisontaalseid ja vertikaalseid kaubaturge. Modus kontserni ja EBRD vahelised horisontaalsed kattuvused puuduvad. Modus kontserni ettevõtjad kasutavad oma igapäevases tegevuses finantsteenuseid, kuid kuna EBRD jae tasemel vastavaid teenuseid ei paku ning EBRD-l ka vastavad tegevusload puuduvad, siis ei ole tegemist vertikaalselt kattuvate tegevustega. Kuivõrd kõnesoleva koondumise puhul ei teki koondumise osaliste tegevustes juhendi § 8 lõike 3 punktide 1 ja 2 tähenduses horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturgusid, ei ole kaubaturgude ega nende geograafiliste ulatuste täpne piiritlemine antud koondumise puhul vajalik.

3.3 Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Käesoleva koondumise puhul ei teki koondumise osaliste tegevuste vahel Eestis horisontaalseid kattuvusi ega vertikaalseid seoseid. Koondumise tulemusena ei muutu oluliselt konkurentsiolukord ega kaubaturgude struktuur, samuti ei tekita ega tugevda käesoleval koondumisel turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eelnevast ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank, MG NL Holding B.V. ning Green Genius International B.V. koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee
peadirektor